

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาทักษะการบริหารความขัดแย้งของผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการเขต 1 ในบทนี้เสนอประเด็น ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือและวิธีสร้างเครื่องมือ
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการเขต 1 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 170 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการเขต 1 ปีการศึกษา 2550 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางจี้และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970, pp.608-610) ได้กลุ่มตัวอย่าง 118 คน จากนั้นใช้วิธีการสุ่มตัวอย่าง โดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ที่ค่าความเชื่อมั่น 95%

เครื่องมือและวิธีสร้างเครื่องมือ

1. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้ทักษะการบริหารความขัดแย้งของผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการเขต 1 ปีการศึกษา 2550 แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบเรื่อง อายุของผู้บริหารโรงเรียน ประสบการณ์ในตำแหน่งผู้บริหาร และขนาดโรงเรียน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้ทักษะการบริหารความขัดแย้งของผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการเขต 1 ปีการศึกษา 2550 ทั้ง 4 ทักษะ ได้แก่ การวิเคราะห์สถานการณ์ การเจรจา การกระจายความเป็นธรรม และการใช้อำนาจ เป็นแบบประมาณค่า 5 ระดับ มีค่า 5 ระดับ คือมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับการใช้พฤติกรรมการใช้ทักษะของผู้บริหารโรงเรียนเมื่อพบกับความขัดแย้ง ของผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการเขต 1

2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือ ดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี ตำรา บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะการบริหารความขัดแย้งของผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการเขต 1 ปีการศึกษา 2550 เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามและพัฒนาปรับปรุงให้ครอบคลุมและตรงตามเนื้อหาของเรื่องที่ทำการศึกษา

2.2 ศึกษาการสร้างแบบสอบถามแบบประเมินค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของ ลิเคิร์ต (Likert Scale) และวิเคราะห์เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย ของ จรรยา เสี่ยงเทียนชัย (2544, หน้า 121-122) เรื่อง ทักษะและวิธีการบริหารความขัดแย้งของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดหนองบัวลำภู เครื่องมือในงานวิจัยของ อรุณี ขอบพิมาย (2547, หน้า 109-113) และเครื่องมือในงานวิจัยของ พลอยทิพย์ ต้นตระเชียร (2547, หน้า 82-92) เรื่อง ทักษะการบริหารความขัดแย้งของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครมาปรับปรุงและพัฒนาให้ถูกต้องและครอบคลุมตามขอบเขตและนิยามศัพท์ที่ศึกษา

2.3 นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาตรวจสอบความถูกต้องของภาษา และครอบคลุมตามคำนิยามศัพท์

2.4 นำแบบสอบถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ตรวจสอบความเที่ยงตรง (Content Validity)

2.5 นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไข ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาความถูกต้องเหมาะสมอีกครั้งหนึ่ง

2.6 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการเขต 1 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 52 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง

2.7 แล้วนำแบบสอบถามที่ได้จากการทดสอบมาหาค่าความเชื่อมั่นโดยวิธีคำนวณค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (α -Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) (ล้วน สายยศ และอังคนาสายยศ. 2538, หน้า 215 – 217) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.96

2.8 นำแบบสอบถามที่ดำเนินการจัดทำเรียบร้อยแล้วไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับดังนี้

1. ขอนหนังสือจากโครงการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี เพื่อขอความร่วมมือไปยังสถานศึกษาให้ผู้บริหาร โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม

2. ขอนหนังสือจากผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการเขต 1 เพื่อแจ้งไปยังโรงเรียนในสังกัด ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

3. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ถึงผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการเขต 1 ปีการศึกษา 2550 และสอดซองติดแสตมป์จำหน่ายซองถึงผู้วิจัย เพื่อให้เกิดความสะดวกแก่ผู้ตอบแบบสอบถาม และส่งคืนผู้ทำการวิจัยภายใน 15 วัน

4. ถ้าไม่ได้แบบสอบถามคืนภายใน 20 วัน ผู้วิจัยจะติดตามโดย

4.1 ใช้โทรศัพท์ติดต่อโรงเรียนเพื่อขอความร่วมมือให้ช่วยดำเนินการติดตาม

4.2 เดินทางไปรับแบบสอบถามด้วยตนเอง ในกรณีแบบสอบถามสูญหายผู้วิจัยจะมอบแบบสอบถามชุดใหม่ให้แล้วรอรับแบบสอบถามคืนในวันที่ไปติดตาม

5. รวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ พบว่าส่งไป 118 ฉบับ ได้รับคืน 118 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 แล้วดำเนินการตามขั้นการวิจัยต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การจัดกระทำข้อมูล

1.1 แบบสอบถามตอนที่ 1 จำแนกข้อมูลตามตัวแปรที่ต้องการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการเขต 1 ปีการศึกษา 2550 จำแนกตามประสบการณ์ในตำแหน่งและขนาดของโรงเรียน เพื่อหาค่าความถี่และค่าร้อยละ

1.2 แบบสอบถามตอนที่ 2 ตรวจสอบวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามที่เป็นคำตอบแสดงทักษะการบริหารความขัดแย้งของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการเขต 1 ในแต่ละข้อ ดังนี้

ให้คะแนน 1 เมื่อตอบในช่องที่ 1 หมายถึง ผู้บริหารโรงเรียนมีทักษะการบริหารความขัดแย้งน้อยที่สุด

ให้คะแนน 2 เมื่อตอบในช่องที่ 2 หมายถึง ผู้บริหารโรงเรียนมีทักษะการบริหารความขัดแย้งน้อย

ให้คะแนน 3 เมื่อตอบในช่องที่ 3 หมายถึง ผู้บริหารโรงเรียนมีทักษะการบริหารความขัดแย้ง

ปานกลาง

ให้คะแนน 4 เมื่อตอบในช่องที่ 4 หมายถึง ผู้บริหารโรงเรียนมีทักษะการบริหารความขัดแย้งมาก

ให้คะแนน 5 เมื่อตอบในช่องที่ 5 หมายถึง ผู้บริหารโรงเรียนมีทักษะการบริหารความขัดแย้ง

มากที่สุด

2. การวิเคราะห์ข้อมูล

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยนำผลคะแนนที่ได้มาหาค่าสถิติด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปจากเครื่องคอมพิวเตอร์ ซึ่งผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

2.1 แบบสอบถามตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของการตอบแบบสอบถามสถานภาพส่วนตัวของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการเขต 1 ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage) เสนอเป็นตารางประกอบความเรียง

2.2 แบบสอบถามตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะการบริหารความขัดแย้งของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการเขต 1 ได้แก่ การวิเคราะห์สถานการณ์ การเจรจา การกระจายความเป็นธรรม และการใช้อำนาจของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการเขต 1 โดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ของแบบสอบถามวัดระดับการมีทักษะการบริหารความขัดแย้งตามรายชื่อ รายทักษะและรวมทุกทักษะเพื่อเสนอเป็นตาราง

ประกอบความเรียงในการแปลความหมายใช้เกณฑ์ค่าเฉลี่ยของ ประคอง วรรณสุด (2542, หน้า 73) ดังนี้

- 1.00 – 1.49 หมายถึง พฤติกรรมการใช้ทักษะการบริหารความขัดแย้งอยู่ในระดับน้อยที่สุด
- 1.50 – 2.49 หมายถึง พฤติกรรมการใช้ทักษะการบริหารความขัดแย้งอยู่ในระดับน้อย
- 2.50 – 3.49 หมายถึง พฤติกรรมการใช้ทักษะการบริหารความขัดแย้งอยู่ในระดับปานกลาง
- 3.50 – 4.49 หมายถึง พฤติกรรมการใช้ทักษะการบริหารความขัดแย้งอยู่ในระดับมาก
- 4.50 – 5.00 หมายถึง พฤติกรรมการใช้ทักษะการบริหารความขัดแย้งอยู่ในระดับมากที่สุด

2.3 เปรียบเทียบทักษะในการบริหารความขัดแย้งของผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุทพรปราการเขต 1 เมื่อจำแนกตามประสบการณ์ในตำแหน่งผู้บริหาร และตามขนาดของโรงเรียน โดยใช้การวิเคราะห์โดยการทดสอบค่าที (t – test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) ตามลำดับ

2.4 แบบสอบถามตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเพิ่มเติมเกี่ยวกับทักษะการบริหารความขัดแย้งของผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุทพรปราการเขต 1 ในด้านพฤติกรรมการใช้ทักษะการบริหารความขัดแย้งด้านต่างๆ ดำเนินการวิเคราะห์ เสนอเป็นตารางแจกแจงความถี่

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 ค่าร้อยละ (Percentage)

1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) (สุภา ศีลสร, 2545, หน้า 143)

มีสูตรการคำนวณดังนี้

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

โดยกำหนดให้ \bar{X} = ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ = ผลรวมของระดับพฤติกรรมการใช้ทักษะการบริหารความขัดแย้ง

N = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

1.3 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

มีสูตรการคำนวณดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2535)

$$S.D = \sqrt{\frac{\sum f(\bar{x} - x)^2}{n(n-1)}}$$

โดยกำหนดให้ S.D = ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง

X = ระดับพฤติกรรมแต่ละทักษะหรือค่าของจุดกึ่งกลางชั้น

\bar{X} = ค่าเฉลี่ยของระดับพฤติกรรมการใช้ทักษะ

การบริหารความขัดแย้งของกลุ่มตัวอย่าง

n = จำนวนผู้บริหารในกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

f = ความถี่ของข้อมูลแต่ละชั้น

2. สถิติสำหรับตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ เพื่อหาความเชื่อมั่นใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟ่า (α -Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) (ถ้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2545)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

โดยกำหนดให้ α = ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ

N = จำนวนข้อในแบบสอบถาม

$\sum S_i^2$ = ผลรวมของค่าคะแนนความแปรปรวนเป็นรายข้อ

S_t^2 = คะแนนความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้งฉบับ

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบ สมมุติฐาน (บุญชม ศรีสะอาด, 2535)

3.1 ทดสอบสมมุติฐานข้อ 1 ที่กำหนดไว้ว่า “ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการเขต 1 ที่มีอายุต่างกัน มีทักษะการบริหารความขัดแย้งต่างกันทักษะการบริหารความขัดแย้งแตกต่างกัน” ใช้สถิติ t - test แบบ Two Sample groups เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่ม มีสูตรการคำนวณดังนี้

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

- เมื่อ \bar{X}_1, \bar{X}_2 = ค่าเฉลี่ยของตัวอย่างกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ
 S_1^2, S_2^2 = ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 1 และกลุ่มตัวอย่างที่ 2 ตามลำดับ
 n_1, n_2 = จำนวนตัวอย่างของกลุ่มตัวอย่างที่ 1 และกลุ่มตัวอย่างที่ 2 ตามลำดับ

3.2 ทดสอบสมมุติฐานข้อ 2 ที่กำหนดไว้ว่า “ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการเขต 1 ที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งแตกต่างกัน มีทักษะการบริหารความขัดแย้งแตกต่างกัน” ใช้สถิติ t – test แบบ Two Sample groups เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่ม มีสูตรการคำนวณดังนี้

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

- เมื่อ \bar{X}_1, \bar{X}_2 = ค่าเฉลี่ยของตัวอย่างกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ
 S_1^2, S_2^2 = ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 1 และกลุ่มตัวอย่างที่ 2 ตามลำดับ
 n_1, n_2 = จำนวนตัวอย่างของกลุ่มตัวอย่างที่ 1 และกลุ่มตัวอย่างที่ 2 ตามลำดับ

3.3 ทดสอบสมมุติฐานข้อ 3 ที่กำหนดไว้ว่า “ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการเขต 1 ที่มีขนาดโรงเรียนแตกต่างกัน มีทักษะการบริหารความขัดแย้งแตกต่างกัน” ใช้สถิติการวิเคราะห์ค่าสถิติเอฟ (F-test) โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) และเมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe) มีสูตรการคำนวณดังนี้ (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2541, หน้า 236)

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

โดยกำหนดให้ F = ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F-distribution

MS_b = ผลรวมกำลังสองเฉลี่ยระหว่างกลุ่ม
(Mean Square between Group)

MS_w = ผลรวมกำลังสองเฉลี่ยภายในกลุ่ม
(Mean Square within Group)

3.4 การทดสอบสมมติฐานในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการทดสอบที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (* $p \leq 0.05$)

มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี